

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	66435
Nom	ETICA, DESIGUALDAD Y TRANSFORMACIÓN DIGITAL
Crèdits	3
Hores	30
Idioma	CASTELLANO
Curs acadèmic	2024/2025

Itinerari	Curs	Quadrimestre	
SOCIALES Y ECONÓMICAS	1	1	

Professorat	Departament
CARMEN MONTALBA OCAÑA	Treball Social i Serveis Socials

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

Introducción conceptual a la cuestión de la desigualdad social y los planteamientos éticos entorno a la misma, para reflexionar entorno a los impactos sociales de la transformación digital y sus derivas.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
<ol style="list-style-type: none"> 1. ESTADO DE LA CUESTIÓN DE LA DESIGUALDAD SOCIAL 2. QUÉ ES LA ETICA 3. RESOLUCIÓN DE DILEMAS ÉTICOS 4. TRANSFORMACIÓN DIGITAL 5. CAMBIOS SOCIOPOLÍTICOS Y PSICOSOCIALES 6. ETICA E INTELIGENCIA ARTIFICIAL 	<p>Introducción conceptual procedente de fuentes y autores de las áreas de conocimiento del Trabajo Social, la Sociología, y la Filosofía de la ciencia.</p> <p>Se trata de un abordaje multidisciplinar en el que transitar de aspectos generales hacia la cuestión práctica de cómo la transformación digital afecta a nuestras vidas.</p>

Metodologia docent

- Aula inversa, deliberación, análisis de casos, etc.
- Tutorías personalizadas.
- Orientación y seguimiento de la participación en actividades complementarias.

Avaluació	
<p>La cualificación de apto se obtendrá cuando la asistencia del alumno supere el 80% de las clases presenciales (se tiene que firmar la sesión) y se demuestre la participación en las actividades de aula previstas.</p>	

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

BIBLIOGRAFIA

- Almazan, A (2021) Técnica y tecnología. Taugenit Editorial.
- Alonso, L. E. (2007): La crisis de la ciudadanía laboral. Anthropos.
- Boltvinik, J. (1999) "Métodos de medición de la pobreza. Conceptos y tipología". En Socialis Nº 1, UBA/UNR/FLACSO, Buenos Aires.
- Crompton, R. (1994) Clase y estratificación, una introducción a los debates actuales. Editorial Tecnos.
- Dubet, F. (2011) Repensar la justicia social. Madrid. Siglo XXI Editores.
- Eubanks, V (2019) La automatización de la desigualdad, herramientas de tecnología avanzadas para supervisar y castigar a los pobres. Capitan Swing.
- Hidalgo, D (2021) Anestesiados.La Catarata
- Laval, C y Dardot, P. (2013) La nueva razón del mundo. GEDISA.
- Lahire, B. (2004) El hombre plural. Los resortes de la acción. Barcelona: Ediciones Bellaterra.
- Longhi, A. (2005) "La teorización de las clases sociales", Revista de Ciencias Sociales- Departamento de Sociología, Año XVIII/ Nº 22-Septiembre 2005.
- Maquieira, V. (dir.) (2010): Mujeres, globalización y derechos humanos. Cátedra.
- Naredo, J. M. (2003): "Bases sociopolíticas para una ética ecológica y solidaria", en VV. AA.: La globalización y los derechos humanos, VI
- Navarro, V. (2010):"Presente y futuro de la Europa social", en La Unión Europea ante los grandes retos del siglo XXI, Fundación Alternativas.
- Nun, J. (2001) Marginalidad y exclusión social. Introducción. Fondo de Cultura Económica, Bs. As.
- Reygadas, L. (2004) "Las redes de la desigualdad: un enfoque multidimensional". En: Política y Cultura, núm. 22, pp. 7-25. Universidad Autónoma Metropolitana Unidad Xochimilco. Distrito Federal, México.
- Roman, B. (2016) Ética de los servicios sociales. Herder.
- Romañach, J y Lobato, M (2005) Diversidad funcional, nuevo término para la lucha por la dignidad en la diversidad del ser humano. Foro de Vida Independiente. Url: http://forovidaindependiente.org/wp-content/uploads/diversidad_funcional.pdf
- Ruiz, R (2022) No es inevitable. Alternativas Económicas.
- Sandel, M.J. (2021) La tiranía del mérito, ¿qué ha sido del bien común? DEBATE.
- Zuboff, S (2019) Capitalismo de vigilancia. Paidos.

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	66436
Nom	Enfoque de género en las problemáticas sociales
Crèdits	3
Hores	30
Idioma	Valencià
Curs acadèmic	2023/2024

Itinerari	Curs	Quadrimestre	
SOCIALES	1	1	

Professorat	Departament
Inmaculada Verdeguer Aracil	Treball Social i Serveis Socials

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

L'objectiu principal de l'assignatura és el coneixement per part de l'estudiantat de les desigualtats i les discriminacions existents entre homes i dones; les polítiques d'igualtat i l'estudi de les masculinitats.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Estructura de les desigualtats per raó de gènere. ✓ Construcció de les diferències entre homes i dones. ✓ Violències contra les dones. ✓ Polítiques en matèria d'igualtat i contra la discriminació de les dones. ✓ Les masculinitats hegemòniques. 	Identificació de les actituds i comportaments de caràcter sexista. Anàlisi de les diferents formes de violència de gènere. La invisibilització de les dones en diferents àrees al llarg de la història. Les noves formes de construcció de masculinitats.

Metodologia docent

- Classes teòriques i pràctiques a l'aula.
- Tutorials personalitzades.
- Orientació i seguiment de la participació en activitats complementàries.

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supera el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostra l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua.

En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

BIBLIOGRAFIA

- Col·lectiu Punt 6 (2019). *Por una transformación radical de los espacios de vida*. Virus.
- Flores, Laura (2020). *Estado del Bienestar y Políticas Públicas de Igualdad en España: ¿Hacia la emancipación de la mujer?*. Tirant Lo Blanch.
- Gil, Mónica y Jubero, Yolanda (2022). *Economía feminista, políticas públicas y acción comunitaria*. Tirant Humanidades. Quaderns Feministes.
- Herrera, Coral (2011). *La construcción sociocultural del amor*. Fundamentos
- Miguel, Ana de (2005): La violencia de género: la construcción de un marco feminista de interpretación. *Cuadernos de Trabajo Social*, vol. 18. Publicado en Mujeres en Red. El periódico Feminista. <http://www.mujeresenred.net/spip.php?article440>
- Morant, Isabel; Ríos, Rosa E. I Valls, Rafael (2023). *El lugar de las mujeres en la historia. Desplazando los límites de la representación del mundo*. PUV. Universitat de València.

NORMATIVA

- Ley Orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género <https://www.boe.es/buscar/pdf/2004/BOE-A-2004-21760-consolidado.pdf>
- Ley Orgánica 3/2007, de 22 de marzo, para la igualdad efectiva de mujeres y Hombres <https://www.boe.es/buscar/pdf/2007/BOE-A-2007-6115-consolidado.pdf>
- LLEI 9/2003, de 2 d'abril, de la Generalitat, per a la Igualtat entre Dones i Homes. https://dogv.gva.es/datos/2003/04/04/pdf/2003_3783.pdf
- Ley 7/2012, de 23 de noviembre, integral contra la violencia sobre la mujer en el ámbito de la Comunitat Valenciana <https://www.boe.es/buscar/pdf/2012/BOE-A-2012-14978-consolidado.pdf>

COMPLEMENTÀRIA

- Arruzza, Cinzia; Bhattacharya, Tithi i Frase, Nancy (). *Manifiesto de un feminismo para el 99%*. Herder.
 - Beard, Mary (2018). *Mujeres y poder. Un manifiesto*. Crítica.
 - Beauvoir, Simone de (2017). *El segundo sexo*. Cátedra.
 - Illouz, Eva (). *Por qué duele el amor. Una explicación sociológica*. Katz.
 - Lerner, Gerda (1978). *La creación del patriarcado*. Katakrak.
 - Wools, Virginia (2016). *Una habitación propia*. Seix Barral.
-
- Instituto de las mujeres. Ministerio de Igualdad <https://www.inmujeres.gob.es/>
 - Emakunde. Instituto Vasco de la Mujer <https://www.emakunde.euskadi.eus/ultimo/>
 - Institut Valencia de les Dones. Vicepresidència Segona i Conselleria de Serveis Socials, Igualtat i Habitatge <https://inclusio.gva.es/es/institut-valencia-de-les-dones>
 - FEMINICIDIO.NET <https://feminicidio.net/>
 - Mujeres en red <https://www.nodo50.org/mujeresred/v-documentacion.htm>

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	66437
Nom	PENSAR COMO UN ECONOMISTA
Crèdits	3
Hores	30
Idioma	CASTELLANO
Curs acadèmic	2024/2025

Itinerari	Curs	Quadrimestre
SOCIALES Y ECONOMÍA	1	2

Professorat	Departament
SALVADOR GIL PAREJA	ESTRUCTURA ECONÓMICA
SILVIANO ESTEVE PÉREZ	ESTRUCTURA ECONÓMICA

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

La asignatura Economía tiene como objetivo iniciar a los estudiantes en el análisis económico, dotándoles de los instrumentos analíticos fundamentales y del conocimiento de los conceptos básicos. También pretende fomentar en los estudiantes la capacidad de análisis y razonamiento para mejorar su comprensión e interpretación de la realidad económica.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
TEMA 1. La Economía: Conceptos y problemas fundamentales	1.1.- ¿Qué es la economía? 1.2.- ¿Qué estudia la economía? 1.3.- Los modelos económicos 1.4.- ¿De qué se ocupa la economía?
TEMA 2. Interdependencias y ganancias derivadas del comercio	2.1.- Introducción 2.2.- Las posibilidades de producción, la especialización y el comercio 2.3.- El principio de la ventaja comparativa 2.4.- Algunas reflexiones sobre el comercio internacional
TEMA 3. La demanda y la oferta.	3.1.- Introducción: Los mercados y la competencia 3.2.- La demanda 3.3.- La oferta 3.4.- El equilibrio de mercado

	3.5.- Cambios en el equilibrio
TEMA 4. La oferta, la demanda y la política económica	4.1.- Los controles de precios. 4.2.- Los impuestos. 4.3.- Problemas y aplicaciones.
TEMA 5. Los mercados y el bienestar	5.1.- Introducción. El equilibrio de mercado 5.2.- El excedente del consumidor 5.3.- El excedente del productor 5.4.- Eficiencia de mercado y fallos de mercado
TEMA 6. Economía Española: crecimiento económico y cambio estructural	6.1.- El crecimiento económico español y sus fuentes 6.2.- Los determinantes del crecimiento de la productividad 6.3.- Las transformaciones estructurales 6.4.- El sector público 6.5.- La distribución de la renta
TEMA 7. Economía Internacional: una panorámica	7.1.- Introducción 7.2.- Las mayores economías del mundo: datos estadísticos 7.3.- Principales rasgos del comercio internacional 7.4.- Principales rasgos del comercio exterior español 7.5.- La ecuación de gravedad del comercio internacional
TEMA 8. Retos actuales de la economía española	8.1.- La sostenibilidad del sistema de pensiones 8.2.- La competitividad de la economía española

Metodología docent	
El desarrollo de la asignatura se estructura en torno a un conjunto de clases con contenido teórico básico y aplicaciones a la economía real, en las que se estimulará la participación de los estudiantes. El profesor desarrollará y explicará la mayor parte de los conceptos contenidos en cada uno de los temas que componen el sumario de la asignatura. El profesor proporcionará el material necesario para el desarrollo y estudio de los temas propuestos. El mismo incluye presentaciones de los temas, así como lecturas complementarias y enlace a material online adicional. Todo el material y/o enlaces se proporcionarán a través del Aula Virtual.	

Las explicaciones de los contenidos se complementarán con lecturas que servirán de punto de partida para debates relacionados con la materia de la asignatura y con cuestiones actuales y relevantes para la economía española e internacional.

Los estudiantes pueden contactar con los profesores mediante correo electrónico (sgil@uv.es, sesteve@uv.es).

Los estudiantes podrán acceder al material utilizado en las sesiones teóricas y prácticas a través del Aula Virtual.

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua.

En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

- García Delgado J.L. y Myro R. (directores) (2021): *Lecciones de Economía Española*. Editorial Thomson Reuters-Civitas.
- Mankiw, N.G. (2012): Principios de Economía. 6ª Edición. Ediciones Paraninfo.

Fuentes de información (España):

- Instituto Nacional de Estadística (www.ine.es)
- Banco de España (www.bde.es)
- Ministerio de Economía y Hacienda (www.minhac.es/portal)

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura

Codi	66438
Nom	Societat valenciana contemporània
Crèdits	3
Hores	30
Idioma	Valencià
Curs acadèmic	2023/2024

Itinerari	Curs	Quadrimestre	
Ciències Socials	1	2	

Professorat	Departament
Rafael Castelló	Sociologia i Antropologia Social

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

Aquesta assignatura pretén oferir una mirada a la societat valenciana actual, amb les ferramentes de la sociologia i des d'un punt de vista global. Es prestarà especial atenció a les qüestions demogràfiques, laborals, polítiques, identitàries i de classe, per tal de tindre tant una foto fixa de la societat actual com també una idea de la seua evolució en els darrers anys.

Llistat de continguts

1. El País Valencià fins a l'actualitat
2. Dinàmica demogràfica i familiar
3. Treball, producció i consum
4. Ciutadania i participació política
5. Socialització, identitat i llengua
6. Classes socials

Metodologia docent

La metodologia docent es basarà en: lliçons magistrals; lectures; i debats en l'aula

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

- CASTELLÓ, R. (2021): <i>Camins d'incertesa i frustració. Les classes mitjanes valencianes (2004-2018)</i> . València: Alfons el Magnànim.
- FLOR, V. (2015) "Societat anònima. Els valencians, els diners i la política". València: Afers.
- GARCÍA FERRANDO, M. (ed.) (2021). <i>Pensar nuestra sociedad digital y global. Una invitación a la Sociología</i> . València: Tirant lo Blanch.

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura

Codi	66439
Nom	Antropologia de la Societat Digital
Crèdits	3
Hores	30
Idioma	valencià
Curs acadèmic	2024-25

Itinerari	Curs	Quadrimestre	
Ciències Socials	1	2n	

Professorat	Departament
Miquel À. Ruiz Torres	Sociologia i Antropologia Social
Maite Ojeda Mata	Sociologia i Antropologia Social

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

En el context d'arribada cada vegada més massiva de la societat digital, amb plataformes i xarxes socials d'ús omnipresent i generalitzat, s'està produint també una transformació en els pràctiques socials i concepcions culturals mitjançant la mediació i l'impacte de la tecnologia. Aquesta assignatura indaga en els principals trets i processos del que podríem anomenar la societat digital, i ho farà des d'una perspectiva d'anàlisi antropològica, en temàtiques que van des de la societat del coneixement a les fakes news i la desinformació.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
<ol style="list-style-type: none"> 1. Societat digital i capitalisme de consum. 2. L'emergència de les comunitats virtuals i la digitalització de la comunicació. 3. El complexe d'Internet, l'aillament digital i la dissolució de les comunitats. 4. Tecnomodernisme: la mistificació de la tecnologia i la producció de subjectivitats. 5. La digitalització del món i el control corporatiu. 6. Moviments altermundistes i l'extrema dreta a Internet. 7. Societat del (des)coneixement: deep fakes, fake news i teories de la conspiració. 8. La digitalització de la criminalitat i la web fosca. 	

Metodologia docent
La metodologia docent es basarà en lliçons magistrals, lectures i debats a l'aula.

Avaluació
És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques
BERGSTROM, Carl T., i Jevin D. WEST (2021): Contra la charlatanería. Ser excéptico en un mundo basado en los datos. Madrid: Capitán Swing.
CASTELLANOS CLARAMUNT, J. (2019). La democracia algorítmica: inteligencia artificial, democracia y participación política. Revista General de Derecho Administrativo, 50
DURAND, Cédric (2021): Tecnofeudalismo. Crítica de la economía digital. Ediciones La Cebra.
HINE, Christine (2015): Ethnography for the Internet: Embedded, Embodied and Everyday. London and New York: Bloomsbury Academic.
INNERARITY, Daniel (2022): La sociedad del desconocimiento. Barcelona: Galaxia Gutenberg.
PINK, Sara, Heather HORST, John POSTILL, Larissa HJORTH, Tania LEWIS i Jo TACCHI (2016): Etnografía digital. Principios y práctica. Madrid: Morata.
POSTMAN, Neil (2018[1992]): Tecnópolis. La rendición de la cultura a la tecnología. El Salmón.
RUSHKOFF, Douglas (2022): La supervivencia de los más ricos. fantasías escapistas de los milmillonarios tecnológicos. Madrid: Capitán Swing.

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	66440
Nom	Cooperación Internacional, agendas de desarrollo y cambio climático
Crèdits	3
Hores	30
Idioma	Castellano
Curs acadèmic	2025/2026

Itinerari	Curs	Quadrimestre	
Ciencias Sociales y Económicas	2	1	

Professorat	Departament
Isabel Royo Ruiz	Treball Social i Serveis Socials

Descripció general de la matèria (max.5 línies)
Planteamos desde esta asignatura una revisión general de los alineamientos y desencuentros entre la Cooperación Internacional para el Desarrollo Sostenible (CIPDS), el Desarrollo Humano (DH) y las agendas de desarrollo en el contexto de cambio climático. Centramos el análisis en las políticas públicas, los actores e informes de expertos, permeado por las agendas Internacionales e informes de evaluación sobre cambio climático.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
<p>1. Cooperación Internacional para el Desarrollo Sostenible (CIPDS) y crisis sistémicas</p> <p>2. Desarrollo Humano</p> <p>3. Objetivos de Desarrollo: de los Objetivos de Desarrollo del Milenio (ODM) a los Objetivos de Desarrollo Sostenible (ODS)</p> <p>4. Tema transversal: agendas internacionales sobre cambio climático e informes de evaluación</p>	<p>1. CIPDS</p> <p>Marco normativo: internacional, nacional y autonómico.</p> <p>Prioridades en la intervención de la CIPDS en el marco del Instrumento de Vencidad, Cooperación al Desarrollo y Cooperación Internacional-Europa Global (IVCDI-Europa Global)</p> <p>2. Desarrollo Humano</p> <p>Evolución del concepto de Desarrollo Humano a Desarrollo Humano Sostenible en contextos de contradesarrollo humano.</p> <p>Informes de Desarrollo Humano (DH) en la década de los 20 que refuerzan el análisis de las crisis sistémicas del modelo capitalista.</p>

	<p>3. Objetivos de desarrollo como hoja de ruta del desarrollo sostenible más allá del 2030.</p> <p>Objetivos de Desarrollo del Milenio (ODM).</p> <p>Objetivos de Desarrollo Sostenible (ODS).</p> <p>Alianzas de los ODS y el DH. Informes sobre Desarrollo Humano de 2015 en adelante.</p> <p>4. Agendas Internacionales como eje transversal de los temas anteriores.</p> <p>I Cumbre de la Tierra: Conferencia de las Naciones Unidas sobre el Medio Humano. Declaración de Estocolmo (1972).</p> <p>Programa de Naciones Unidas (PNUMA): Informe <i>Nuestro futuro común</i> o Informe Brundtland (1987).</p> <p>Cumbre de la Tierra: Declaración de Rio sobre Medio Ambiente y Desarrollo Humano (Río de Janeiro 1992).</p> <p>Convención Marco de Naciones Unidas sobre el Cambio Climático (CMNUCC o UNFCCC, desde 1994).</p> <p>Conferencia de las Partes (COP) de la CMNUCC (desde 1995).</p> <p>Protocolo de Kyoto (COP3, 1997).</p> <p>El Acuerdo de París (COP21, 2015).</p> <p>Grupo Intergubernamental de Expertos sobre el Cambio Climático (IPCC). Informes de evaluación de quinto y sexto ciclo (de septiembre de 2013 a marzo de 2023)</p>
--	---

Metodología docente
<p>Se plantea una metodología flexible y abierta a los intereses del grupo/clase de La Nau Gran. Fundamentada en la metodología de clase invertida, partiendo del temario contenido en el programa, iremos trabajando aquellos temas que ellos y ellas propongan como más relevantes.</p> <p>Para ello podremos hacer uso de sesiones de lección magistral participativa sobre los contenidos de la asignatura (especialmente al inicio del cuatrimestre), de materiales</p>

audiovisuales (vídeos, documentales, etc.), de actividades prácticas sobre análisis de casos y situaciones concretas, así como debates y discusiones, a partir de lecturas complementarias y actuales, sobre aspectos del temario que puedan surgir durante el curso en vigor.

Avaluació	
Es obligatoria y corresponde al profesorado. Para obtener la calificación de APTO/APTA es necesario cumplir los siguientes requisitos:	
- Asistir a más del 80% de las clases presenciales (hay que firmar cada sesión). - Demostrar el aprovechamiento de los conocimientos mediante un sistema de evaluación continua. Para ello, se debe entregar, al menos, el 50% de las actividades prácticas realizadas en clase.	
En otro caso, aparecerá en las actas la calificación de No presentado/No presentada.	

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques
Grupo Intergubernamental de Expertos sobre el Cambio Climático (IPCC). (2022). Informe de síntesis AR6: Cambio climático 2023. https://www.ipcc.ch/report/sixth-assessment-report-cycle/
Grupo Intergubernamental de Expertos sobre el Cambio Climático (IPCC). (2019). <i>Informe especial. Calentamiento Global de 1,5 °C.</i> https://www.ipcc.ch/languages-2/spanish/
Naciones Unidas (2023). Informe Global de Desarrollo Sostenible (GSDR) 2023. https://sdgs.un.org/gsdr/gsdr2023
Programa de Naciones Unidas para el Desarrollo (PNUD). (2023). <i>Promesa climática: Un futuro seguro y sostenible a través de una acción climática ambiciosa.</i> https://climatepromise.undp.org/es
Programa de Naciones Unidas para el Desarrollo Humano (PNUD). (2022). <i>Informe sobre Desarrollo Humano 2021/2022. Tiempos inciertos, vidas inestables: Configurar nuestro futuro en un mundo en transformación.</i> https://report.hdr.undp.org/es/intro/

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	66441
Nom	Economia del Benestar i del Sector Públic
Crèdits	3
Hores	30
Idioma	Castellà
Curs acadèmic	2025/2026

Itinerari	Curs	Quadrimestre	
Economia i Socials	2	Primer	

Professorat	Departament
Juan Carlos Dalmau Lliso	Economia Aplicada

Descripció general de la matèria

Es tracta d'una introducció a l'anàlisi econòmica del Sector Públic i la seua contribució a l'Estat del Benestar a través de la caracterització, anàlisi i avaliació de tres de les seues actuacions: la provisió de béns i serveis públics, el finançament i la regulació. La primera part del curs ofereix una àmplia perspectiva del paper de l'Estat en l'Economia, mentre que la segona part es dedica al paper dels impostos i la importància del compliment tributari.

Llistat de continguts

Descripció de continguts

1^aPART- EL PAPER DE L'ESTAT EN L'ECONOMIA

- Tema 1. Sector Públic i Estat del Benestar: la política fiscal
- Tema 2. Fallades de mercat
- Tema 3. Fallades del sector públic
- Tema 4. Despesa pública i redistribució

2^aPART- EL PAPER DELS IMPOSTOS

- Tema 5. Ingressos públics. Per a què aprofiten els impostos?
- Tema 6. La imposició sobre la renda i la riquesa.
- Tema 7. La imposició sobre el consum.
- Tema 8. Percepció ciutadana, acceptació i compliment fiscal

Metodologia docent

En les classes el professor exposarà els continguts bàsics de cadascun dels temes. Les classes magistrals es veuran complementades pels estudiants amb l'anàlisi d'aquells materials didàctics proposats pel professor. Els estudiants hauran de llegir, analitzar i sintetitzar els materials didàctics que es recomanen en classe i demostrar la seua comprensió. A més, es podran efectuar exercicis d'autoavaluació i/o exposicions sobre la matèria impartida.

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua.

En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

ARRIBA, A.; CALZADA, I.; DEL PINO, E. (2006): *Las actitudes de los españoles hacia el estado de bienestar (1985-2005)*, Centro de Investigaciones Sociológicas, Madrid.

BUSTOS GISBERT, A. (2017): *Curso básico de Hacienda Pública*, 4ªedición, Civitas-Thomson Reuters, Madrid.

DALMAU, J.C.; DESCALÇ, A. (2009): *Una Introducció a l'Economia Pública*. Publicacions Universitat de València, València.

DESCALÇ, A.; HIGÓN, F. (2007): *Sistema fiscal: introducció a la imposició*. Publicacions Universitat de València, València.

SEVILLA SEGURA, J.V. (2004): *Política y Técnica Tributarias*, Instituto de Estudios Fiscales, Madrid.

STIGLITZ, J. E.; ROSENGARD, J.K. (2016): *La Economía del Sector Público*, 4ª Edición, Antoni Bosch Editor, Barcelona.

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	66442
Nom	Economía, empresa y transformación digital
Crèdits	3
Hores	30
Idioma	castellano
Curs acadèmic	2025/2026

Itinerari	Curs	Quadrimestre	
Sociales-Economía	2	2	

Professorat	Departament
José Manuel Pastor Monsálvez	Análisis Económico
Manuela Pardo del Val	Dirección de Empresas

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

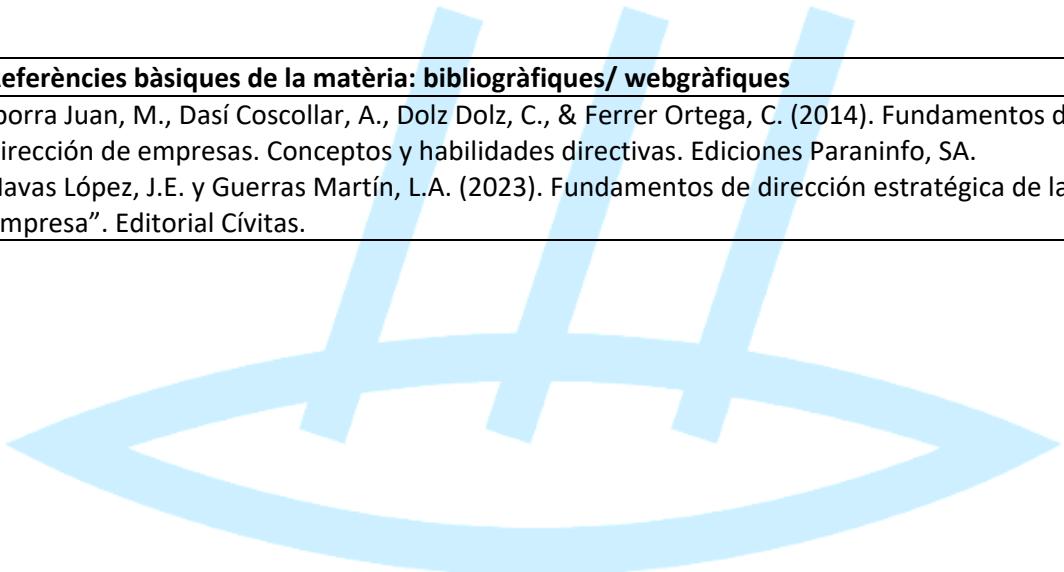
Introducción a las principales variables macroeconómicas, por un lado, y a las más conocidas estrategias empresariales, por otro, todo ello desde un enfoque actual que tiene en consideración la creciente digitalización en el ámbito de la economía y la empresa.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
<ol style="list-style-type: none"> 1. Macroeconomía básica (a ampliar) 2. Microeconomía básica (a ampliar) 3. Diagnóstico estratégico 4. Estrategias corporativas 5. Estrategias competitivas 6. Digitalización 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Macroeconomía básica (a ampliar) 2. Microeconomía básica (a ampliar) 3. Análisis de las variables del entorno general y del entorno competitivo de las empresas. Identificación de los puntos fuertes y los débiles. Matriz DAFO 4. Especialización versus diversificación. Internacionalización. Crecimiento interno, externo e híbrido. 5. Liderazgo en costes, diferenciación y nicho. Reloj estratégico. 6. Transformación digital en las empresas. Uso de herramientas digitales en las principales funciones.

Metodologia docent
Las clases complementarán exposiciones magistrales de los conceptos teóricos con el estudio de casos reales y ejercicios prácticos en los que el estudiantado deberá mostrar su capacidad de búsqueda y análisis de información, así como de presentación oral.

Avaluació
Obligatoria y corresponde al profesorado. La cualificación de apto se obtendrá cuando la asistencia del alumno supere el 80% de las clases presenciales (se firma la sesión) y se demuestra el aprovechamiento de los conocimientos mediante un sistema de evaluación continua. En caso contrario, el alumno se considerara en las actes “no presentado”.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques
Iborra Juan, M., Dasí Coscollar, A., Dolz Dolz, C., & Ferrer Ortega, C. (2014). Fundamentos de dirección de empresas. Conceptos y habilidades directivas. Ediciones Paraninfo, SA. Navas López, J.E. y Guerras Martín, L.A. (2023). Fundamentos de dirección estratégica de la empresa". Editorial Cívitas.

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura

Codi	66443
Nom	Entendre les enquestes
Crèdits	3
Hores	30
Idioma	Valencià
Curs acadèmic	2025/2026

Itinerari	Curs	Quadrimestre	
Ciències Socials	2	2	

Professorat	Departament
Jordi Giner	Sociologia i Antropologia Social

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

Aquesta matèria té com a objectiu que l'alumnat entenga què és una enquesta, com s'elabora i, especialment, com s'han d'interpretar. L'objectiu secundari és que l'alumnat siga capaç de discernir elements de qualitat en les enquestes que se'n presenten de manera quotidiana, i també d'entendre com es presenten els resultats, especialment en els mitjans de comunicació.

Llistat de continguts

1. Què és una enquesta i com es fa?
2. Interpretació de la fitxa tècnica
3. Visualitzacions de resultats: taules i gràfiques
4. Anàlisi d'enquestes recents

Metodologia docent

La metodologia docent es basarà en: lliçons magistrals; lectures; visualització d'imatges, taules i gràfiques; i debats en l'aula.

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua.

En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

- GARCIA FERRANDO, M. (2006). *Socioestadística. Introducción a la Estadística en Sociología*, Madrid: Alianza Editorial.
- TRAUGOTT, M.W. I LAVRAKAS, P. (1997). *Encuestas: guía para electores*. Madrid: Alianza.

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	66444
Nom	Espiritualitats contemporànies
Crèdits	3
Hores	30
Idioma	Valencià
Curs acadèmic	2025-2026

Itinerari	Curs	Quadrimestre	
Ciències Socials	2	2	

Professorat	Departament
Maria Albert Rodrigo	Sociologia i Antropologia Social
La resta del professorat de l'àrea que estiga interessat	

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

Des de la confluència de diverses tradicions espirituals i coneixements assistim a un procés de reencantament del mon, entès com la emergència global d'una nova espiritualitat holística, transversal i personal que està generant unes noves coordenades del que pot entendre's per religiós. Podem observar la proliferació de diferents tipus de consultes, centres/escoles, establiments i espais on tenen lloc totes aquestes espiritualitats contemporànies i distingir les diferents corrents des de les quals s'han nodrit.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
<ol style="list-style-type: none"> 1. Desencantament i reencantament al context Occidental 2. De la Religió a la religiositat o la espiritualitat 3. El desenvolupament de les noves formes espirituals en Occident 4. Dimensions dels moviments psico-físic-espirituals 5. Creatius culturals i els seus trets més característics 6. Neochamanismes a Espanya 	

Metodologia docent	
La metodologia docent es basarà en lliçons magistrals, lectures i debats a l'aula.	

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua.
En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

- ALBERT RODRIGO, Maria (2019) Neochamanismos en España. Barcelona, UOC.
- ANDERSON, Sherry R.; RAY, Paul H.; CLEVERLEY, Doug. Cultural creatives: how 50 million people are changing the world. Alternatives Journal, 2001, vol. 27, no 2, p. 40.
- BALAGUER, Enric (2010) La vulgaritat i altres tribulacions dels nostres dies (6 aproximacions al present). València, Edicions 3 i 4.
- BECK, Ulrich (2009) El Dios personal. La individualización de la religión y el “espíritu” del cosmopolitismo. Barcelona, Paidós.
- FERRER, Jorge (2003) Espiritualidad creativa. Una visión participativa de lo transpersonal. Barcelona, Kairós.
- GOLEMAN, David et al (2010) La espiritualidad a debate. El estudio científico de lo transcendente. Barcelona, Kairós.
- LENOIR, Frédéric (2005) La metamorfosis de Dios. La nueva espiritualidad occidental. Alianza Editorial, Madrid.
- MAFFESOLI, Michel (2009) El reencantamiento del mundo. Una ética para nuestrotiempo. Buenos Aires, Dedalus Editores.
- MERLO, Vicente (2007) La llamada (de la) Nueva Era. Barcelona, Kairós.

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	66445
Nom	Comunicación, empatía y auto cuidado.
Crèdits	3
Hores	30
Idioma	Castellano
Curs acadèmic	2026/2027

Itinerari	Curs	Quadrimestre	
SOCIALES Y ECONÓMICAS	3	1	

Professorat	Departament
Manuel Fco. Salinas Tomás	Treball Social i Serveis Socials

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

El objetivo principal de la asignatura consiste en profundizar en el conocimiento de aquellas habilidades relacionales y de comunicación básicas en nuestras interrelaciones.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Escucha empática y comunicación ✓ Percepción y creencias ✓ Asertividad y gestión de conflictos ✓ Inteligencia Emocional ✓ Autocuidado 	<p>Explorar el manejo de nuestras emociones</p> <p>Desarrollar nuestra capacidad de empatía</p> <p>Interrelación personal y sistema de creencias</p> <p>Análisis de los estilos de conducta y su relación con la asertividad</p> <p>Revisar y profundizar en las técnicas de autocuidado personal</p>

Metodologia docent

- Clases teóricas y prácticas en el aula
- Tutorías personalizadas
- Orientación y seguimiento de la participación en actividades complementarias

Avaluació

Es obligatoria y corresponde al profesorado. La calificación de Apto se obtendrá cuando la asistencia del alumno supera el 80% de las clases presenciales (hay que firmar cada sesión) y se demuestra el aprovechamiento de los conocimientos mediante un sistema de evaluación continua.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

BIBLIOGRAFIA

- Martín, E. M. A. (2018). Inteligencia emocional. Editorial Elearning, SL.
- Salovey, P., & Mayer, J. (1990). Inteligencia emocional. *Imaginación, conocimiento y personalidad*, 9(3), 185-211.
- Barragán de la Parra, R. (2012). Nuestras creencias¿ limitantes o potencializadoras?.
- Bernal, A. O. (1990). Las habilidades sociales y su entrenamiento; un enfoque necesariamente psicosocial. *Psicothema*, 93-112.
- CÓMODO, C. N., DEL PRETTE, Z., DEL PRETTE, A., & FONTAINE, A. M. (2013). Habilidades sociales e intergeneracionalidad en las relaciones familiares. *Apuntes de psicología*, 31(1), 77-84.
- Caballero, F., & Casal, C. (2011). Elaboración y aplicación de un programa de desarrollo de habilidades sociales en adultos mayores. *Eureka (Asunción) en Línea*, 8(1), 100-113.

COMPLEMENTÀRIA

- Campos-García, A., Oliver, A., Tomás, J. M., Galiana, L., & Gutiérrez, M. (2018). Autocuidado: Nueva evidencia sobre su medida en adultos mayores. *Revista Española de Geriatría y Gerontología*, 53(6), 326-331.
- Bucay, J. (2022). *De la autoestima al egoísmo*. Del Nuevo Extremo.
- Branden, N. (1995). *Los seis pilares de la autoestima* (Vol. 2). Barcelona: Paidós.

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	66446
Nom	Temes d'Història Econòmica: Mundial i d'Espanya
Crèdits	3
Hores	30 hores presencials (15 sessions de 2 hores)
Idioma	Castellà/Valencià
Curs acadèmic	2026/2027

Itinerari	Curs	Quadrimestre	
SOCIALES Y ECONÓMICAS	3	1	

Professorat	Departament
Daniel A. Tirado Fabregat	Anàlisi Econòmica

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

En l'assignatura s'abordaran diferents temes d'especial rellevància per la comprensió del desenvolupament econòmic i dels reptes actuals de les societats des de la perspectiva de la Història Econòmica en clau internacional i espanyola

Llistat de continguts	Descripció de continguts
1.- Les grans etapes del creixement i desenvolupament econòmic en el llarg termini 2.- Les revolucions tecnològiques i el seu impacte 3.- La integració econòmica mundial: fases i efectes	4.- L'economia espanyola en l'economia mundial: els grans reptes 5.- La desigualtat territorial en Espanya: població i renda

Metodologia docent

El temari es desenvoluparà en 15 sessions de 2 hores. Es desenvoluparan 3 sessions per tema en la que es combinaran classes magistrals amb tasques de treball en grup i individuals per part dels estudiants.

Avaluació	L'avaluació serà continua considerant l'assistència i participació a les classes i la realització de les tasques a desenvolupar pels estudiants (elaboració d'un assaig i presentació a l'aula)
És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supera el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostra l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.	

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	66447
Nom	Sociologia de les migracions
Crèdits	3
Hores	30
Idioma	Valencià
Curs acadèmic	2026/2027

Itinerari	Curs	Quadrimestre	
Ciències Socials i Económicas	3	2	

Professorat	Departament
Francisco Torres Pérez? Yaiza Pérez Alonso?	Sociologia i Antropología Social

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

L'assignatura es planteja com un acostament a la realitat de les migracions, tant des del punt de vista teòric com també pràctic. Es tractarà que l'alumnat entaga les principals motivacions dels moviments migratoris, els efectes sobre les poblacions d'eixida i d'accollida i els debats més importants al voltant de la seua inserció.

Llistat de continguts

1. Conceptes bàsics
2. Enfocaments teòrics
3. Polítiques migratòries
4. Migració i desenvolupament
5. La qüestió de la inserció

Metodologia docent
La metodologia docent es basarà en: lliçons magistrals; lectures; i debats en l'aula.

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

CACHON, L. (2009). *La «España inmigrante»: marco discriminatorio, mercado de trabajo y políticas de integración*. Barcelona: Anthropos.

LÓPEZ SALA, A. (2005). *Inmigrantes y Estados: la respuesta política ante la cuestión migratoria*. Barcelona: Anthropos.

TORRES, F. (2011). *La inserción de los inmigrantes. Luces y sombras de un proceso*. Madrid: Talasa.

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura

Codi	66448
Nom	Sociologia de la salut
Crèdits	3
Hores	30
Idioma	Castellà
Curs acadèmic	2023/2024

Itinerari	Curs	Quadrimestre	
Ciències Socials	3	2	

Professorat	Departament
Arantxa Grau Muñoz?	Sociologia i Antropologia Social

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

La matèria pretén acostar l'alumnat a una aproximació sociològica a la salut i la malaltia. Així, s'aprofundirà en conceptes com la construcció social d'allò que es considera malestar o malaltia, en els efectes sobre la salut de les desigualtats socials i també en una qüestió cada vegada més en boga com és el gènere i la salut.

Llistat de continguts

1. Les concepcions de la salut i la malaltia
2. La construcció social de la malaltia
3. Desigualtat i malaltia
4. Gènere i salut

Metodologia docent	
La metodologia docent es basarà en: lliçons magistrals; lectures; i debats en l'aula	

Avaluació	
És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.	

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

- GRAU MUÑOZ, A. I FAUS BERTOMEU, A. (2022). *Sociología de la salud. Salud, malestar y sociedad desde una mirada crítica*. València: Tirant lo Blanch.
- DAPONTE, A; BOLIVAR, J.; GARCÍA, M.M. (2009). *Las desigualdades sociales en salud*. Granada: Escuela Andaluza de Salud Pública.
- DDAA (2008). *Informe Salud y Género 2006. Las edades centrales de la vida*. Madrid: Ministerio de Sanidad y Consumo.

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	66449
Nom	Sabors, ingredients i menjars per pensar: socioantropologia de l'alimentació
Crèdits	3
Hores	30
Idioma	Valencià
Curs acadèmic	2026-27

Itinerari	Curs	Quadrimestre	Horari
Ciències Socials i Econòmiques	3	2	Lunes de 16.00-18.00

Professorat	Departament
Albert Moncusí Ferré	Sociologia i Antropologia Social

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

L'alimentació és el fil conductor de la matèria per pensar en les desigualtats, les diversitats, la globalització, el colonialisme, els processos de patrimonialització i les transformacions de les societats contemporànies.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
1. L'alimentació en clau socioantropològica 2. Història de l'alimentació, colonialisme i globalització 3. Som el que mengem: alimentació, identitats, patrimonis alimentaris i diversitat cultural 4. Alimentació, desigualtats de gènere, classe i generació 5. Un món canviant i sostenible? Preguntes i respostes a través de l'alimentació	

Metodologia docent

La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'estudiant supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió). En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Avaluació	
És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua.	

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques
Contreras, Jesús (2022), <i>¿Seguiremos siendo lo que comemos?</i> , Barcelona; Icaria.
Contreras, Jesús i Gracia Arnaiz, Mabel (2005), <i>Alimentación y cultura. Perspectivas antropológicas</i> , Barcelona; Ariel.
Flandrin, Jean-Louis i Mondanari, Massimo (2016), <i>Historia de la alimentación</i> , Madrid; Trea.
Klein, Jacob i Watson, James L. (2019), <i>The handbook of food and anthropology</i> , London; Bloomsbury.

